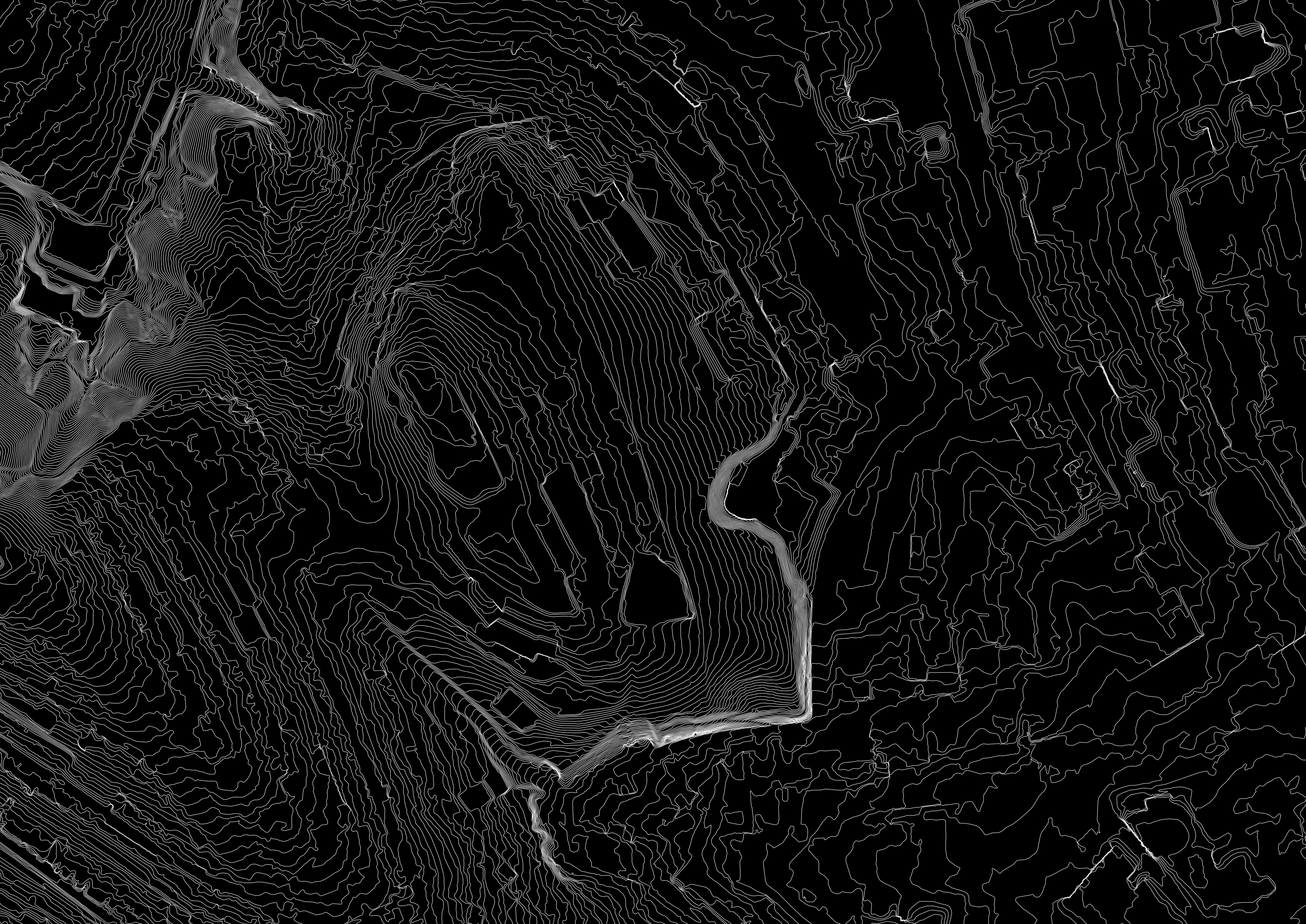

Diplomní projekt

***Místa mezi místy II.
Kraví hora***

*Dominik Červinka
ateliér ZKN
LS 2025*

Diplomová práce se zabývá fenoménem vágních terénů – neurčitých městských území s potenciálem pro rozvoj mimo běžné plánovací rámce. Na modelovém příkladu Kraví hory v Brně zkoumá možnosti citlivé transformace místa, které kombinuje veřejnou zeleň, zahrádkářské kolonie, bývalý vojenský areál i sportovní funkce. Kraví hora je prostor s mimořádným potenciálem – nachází se v těsném kontaktu s centrem města, přesto si zachovala specifický, polouzavřený charakter. Cílem je navrhnout strategii postupné proměny, která respektuje stávající hodnoty, zachovává charakter území a otevírá ho širšímu okruhu uživatelů. Práce vychází z terénního průzkumu, analýz a scénářů vývoje a hledá řešení založená na principech minimální intervence, respektu k místu a rovnováze mezi veřejným a soukromým prostorem.

vágní terény, místa mezi místy, Kraví hora, brownfield, zahrádkářské osady, městská krajina, konverze, transformace území, dočasnost

Dominik Červinka
Místa mezi místy – Kraví Hora

vedoucí práce:
Ing. arch. Tomáš Zmek
MgA. Jonáš Krýzl
Ing. arch. MgA. Jan Novotný

konzultace:
Ing. arch. Tomáš Pozdech
doc. PhDr. Jana Tichá, Ph.D.
Mgr. et Mgr. Radan Haluzík, Ph.D.

Obsah

Obsah					
1	Úvod	Proč právě Kraví hora? Teoretický rámec Co chci změnit? Je lepší nedělat nic?	4	Fragmenty Linie	Konkrétní návrhové situace. Detailnější zpracování významných lokalit pro celkový návrh. Přiblížení lokalit
2	Analytická část	Příběh Kraví hory. Městská krajina, kterou je možné číst z map. Pokus o pojmenování jejího charakteru, kontrasty a tiché vztahy. Historie místa, Prostorové vztahy a topografie, Sociální a funkční analýza, bariéry, potenciály.	5	Postskriptum	Nedořečené, ale podstatné. Dozvuk práce, závěrečné zamyšlení.
3	Krajina města v čase	Spojení poznatků z analýz do syntetické mapy, mapa problémů a hodnot. Hledání významů, vztahů a jemných náznaků, které na první pohled nejsou zřejmé. Varianty, myšlenkové modely. Každá hypotéza se schematickým řešením a komentářem, proč by se mělo na Kraví hoře něco změnit.	6	Zdroje	Seznam použitých pramenů, literatury, rozhovorů, map, historických i současných dokumentů.

Proč právě Kraví hora?

Kraví hora se nachází v těsné blízkosti centra Brna, a přesto si uchovává spontánní, intimní charakter. Je to prostor plný kontrastů – park s dalekými výhledy, sportoviště, zahrádkářské kolonie, hvězdárna, zarostlé svahy i bývalé vojenské objekty. Fragmenty různých dob a funkcí zde existují vedle sebe bez jasné hierarchie – a právě to považuji za mimořádně cenné.

Město si s Kraví horou dlouhodobě neví rady. Zahrádkářské kolonie zůstávají veřejnosti nepřístupné, některé části parku jsou zanedbané, jiné se proměňují bez jasné a ucelené vize. Nejvíce využívané plochy navíc trpí nadměrným zatížením – tráva v parku mizí, udupaná pod náparem lidí. A přesto je Kraví hora místem s nepochybným celoměstským významem. Má potenciál stát se souvislou veřejnou krajinou – prostorem, který propojí rekreační, komunitní i ekologické funkce.

Kraví hora je pro mě modelovým územím, na kterém zkoumám, zda je možné vést proměnu jiným způsobem. Ne prostřednictvím masivní výstavby, ale hledáním toho, co už funguje. Ne bouráním, ale propojováním. Ne vylučováním, ale hledáním forem soužití. Ne definitivním plánem, ale hledáním přístupů – jak rozvíjet město s respektem k tomu, co je neviditelné, nejasné, a přesto podstatné.

Teoretický rámeček

Věnuji se vágním terénům – prostorům, které unikají jasné definici a konkrétnímu využití. Jsou to zbytkové plochy, zarostlé svahy, staré kolonie, prázdné dvory nebo dočasně nevyužívané objekty. Ačkoli často působí zanedbaně, skrývají v sobě překvapivou hodnotu: svobodu, otevřenost a potenciál pro spontánní využití. Tato neurčitost je zároveň činí zranitelnými – developerské projekty často vidí pouze „nevyužitou plochu“, aniž by reflektovaly skutečné hodnoty těchto míst.

V literatuře jsou vágní terény označovány různými termíny – **terrain vague** (Solà-Morales), **ztracená místa** (Roger Trancik), **třetí krajina** (Gilles Clément), **místa mezi místy** (Epos 257). Každý z autorů je popisuje svou vlastní optikou, všechny však spojuje jejich neuchopitelnost a otevřenost vůči neplánovanému vývoji. Jsou to oblasti, v nichž se vrství minulost s přítomností, kde příroda a městský život nacházejí křehkou rovnováhu a prostor pro soužití.

Inspirací mi je také **psychogeografie** a koncept **The Naked City** (Debord), který nahlíží město jako mozaiku proměnlivých atmosfér a subjektivních prožitků. Fragmentace prostoru a spontánní pohyb lidí utvářejí nové, často nečekané vztahy mezi místy – vztahy, jež zůstávají tradičnímu urbanistickému pohledu často skryté nebo přehlížené.

Co chci změnit?

Mým cílem není navrhovat novou čtvrť, ale upravit stávající složitou skladbu funkcí a vrstev tak, aby vznikl souvislý a přístupný celek. Chci propojit dnes roztříštěné zelené plochy a vytvořit kontinuální městský park, který by spojoval rekreační, obytné i pracovní funkce – podobně jako Park am Gleisdreieck v Berlíně. Klíčové je využít to, co již existuje: například auto-servis přetvořit na zázemí pro správu parku, kasárna oživit jako místo práce, kultury a každodenního života – a tím zachovat komunitu, která zde spontánně vznikla.

Namísto uzavřených zahrádkářských kolonií navrhuji jemnou formu zástavby typu low rise – high density, která by nabídla pestré formy bydlení, aniž by narušila krajinný charakter území. Zahrady by nezmizely, ale proměnily by se ve sdílené, přístupné a rozmanité prostory.

Zásadní je také zlepšení přístupnosti – vytvoření nových vstupů, odstranění bariér a přirozené propojení s okolní městskou strukturou. Navrhuji doplnění vstupu do území, úpravu přístupu z Náměstí Míru a doplnění zástavby tam, kde dnes chybí jasná forma i funkce.

Tato mozaika drobných zásahů by mohla propojit všechny existující vrstvy a aktivity Kraví hory – od sportu, rekreace a bydlení až po práci a komunitní život.

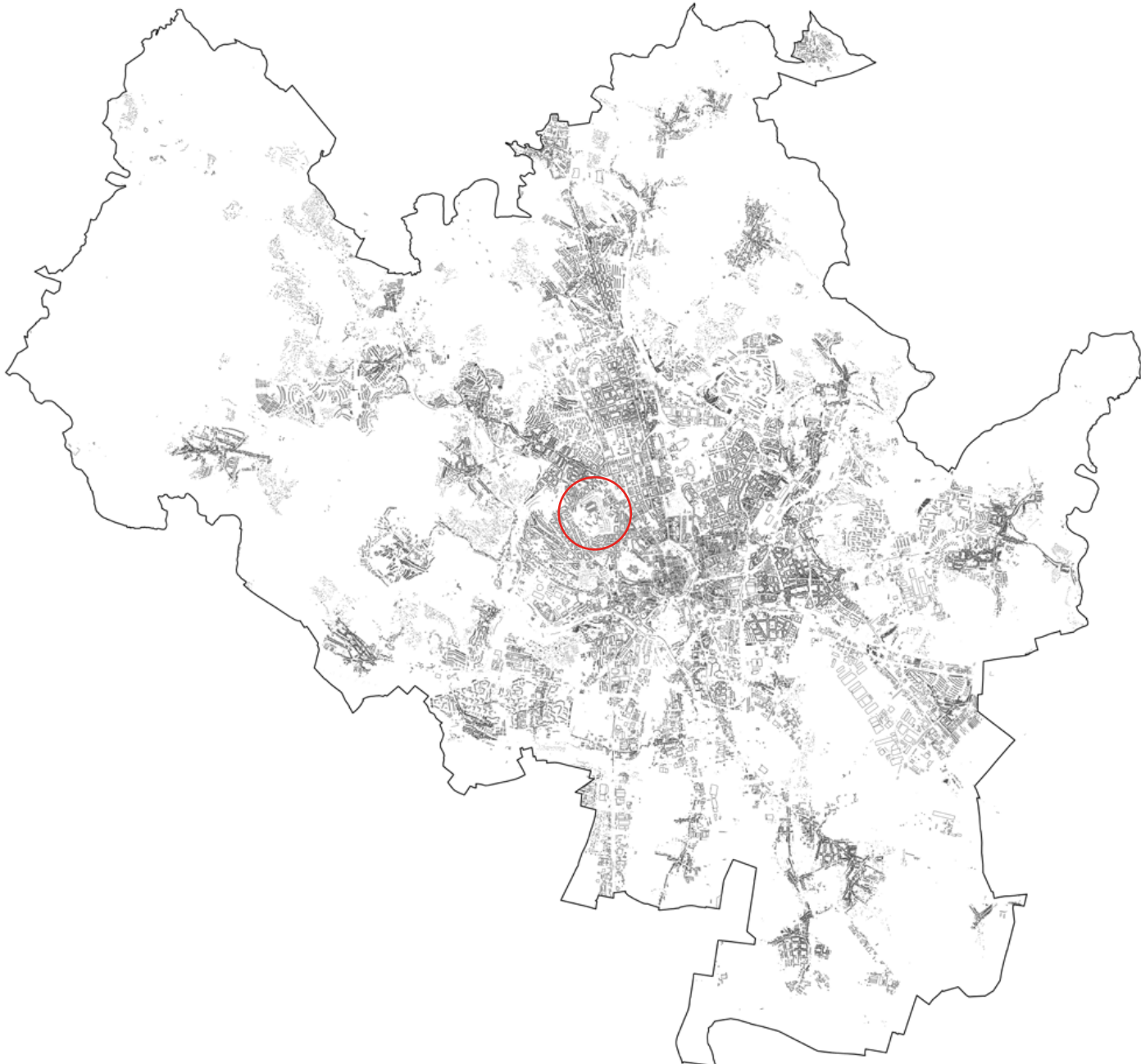
Je lepší nedělat nic?

V průběhu práce na tomto projektu jsem si často kladl otázku, zda je vůbec správné něco navrhovat. Když má člověk k místu osobní vztah a pozná ho do hloubky, roste v něm respekt a zároveň obava, že by mohl návrhem narušit něco, co už teď tiše funguje – křehkou rovnováhu, kterou nelze snadno nahradit.

Někdy je skutečně lepší nezasahovat. Mlčet, ustoupit, nespěchat. Ale každé takové rozhodnutí v sobě nese i riziko – že přijde někdo jiný, kdo nebude mít stejnou úctu k místu, a nenávratně změní prostor k horšímu.

Škola je místem, kde lze experimentovat, hledat nové formy uvažování a překračovat hranice. Někdy to znamená i nechat věci nedořečené – po nechat prostor pro budoucí pokračování, pro někoho, kdo přijde později a rozvine myšlenku dál. V čase, kdy je architekt stále více svazován čísly, normami a požadavky na okamžitou návratnost, je o to důležitější neztratit schopnost vidět hodnotu i tam, kde není hned vidět zisk – a nebát se navrhnout i prázdnou.

Analytická část

Současné funkce a aktivity

Vzdělávání

Na severovýchodním úpatí svahu se nachází Gymnázium Matyáše Lercha a budovy Fakulty stavební VUT. Nedaleko koupaliště leží také Centrum léčivých rostlin Lékařské fakulty Masarykovy univerzity – botanická zahrada která je zaměřená na pěstování léčivých rostlin.

Na jihozápadním úpatí jsou dvě základní školy, gymnázium a ZUŠ. Tyto instituce denně přivádějí do území děti, studenty i pedagogy.

Kultura

Na vrcholu kopce se nachází Hvězdárna a planetárium Brno, které nabízí pravidelný program pro veřejnost i školy. Každoročně se zde koná Festival planet Brno, jehož součástí jsou nafukovací modely planet, přednášky, pokusy a letní kino.

Amfiteátr v sezónní části koupaliště slouží v letních měsících jako scéna pro divadelní představení pod širým nebem.

Sport

Na Kraví hoře se nachází sportovní areál s krytým i venkovním bazénem, volejbalovými a baseballovými hřišti. Působí zde sportovní kluby VSK Technika Brno (baseball a softball) a Draken Brno (házená).

Východní svahy využívají tři zahrádkářské osady, které několikrát ročně otevírají své brány veřejnosti v rámci dnů otevřených zahrad.

Občanská vybavenost

Přímo na náměstí Míru se nachází menší samoobsluha Brněnka. Žádný další obchodní dům nebo supermarket v blízkosti není. Občerstvení v prostoru parku a sportovišť zajišťují malé sezónní bufety a hospůdky.

Bariéry v území

Kraví hora je místem mnoha bariér. Strmé svahy přirozeně oddělují území od zbytku města. Zalesněné plochy se jako zelené vlny obtáčí kolem úbočí kopce. Tyto přírodní překážky nejsou jen fyzické, ale působí i psychologicky. Zpomalují krok, odvádějí člověka mimo hlavní cesty, nutí ho vnímat prostor skrze vrstevnice. A právě tam, kde to nečeká, se mu otevírají překvapivé výhledy na město – nečekané, tiché, téměř soukromé.

Vedle těchto měkkých, přírodních hranic se však objevují i bariéry tvrdé, vytvořené člověkem – oplocené zahrádkářské kolonie, uzamčené sportovní areály či řady garáží. Tyto prvky ostře vymezují, co je uvnitř a co už nikoli. Jsou neprůchodné, někdy téměř nevaživé. Území rozdělují na oddělené kapsy, které zůstávají nepropojené se zbytkem.

Kraví hora je těžko čitelný prostor – k jeho pochopení je třeba nejen mapa, ale i osobní návštěva.

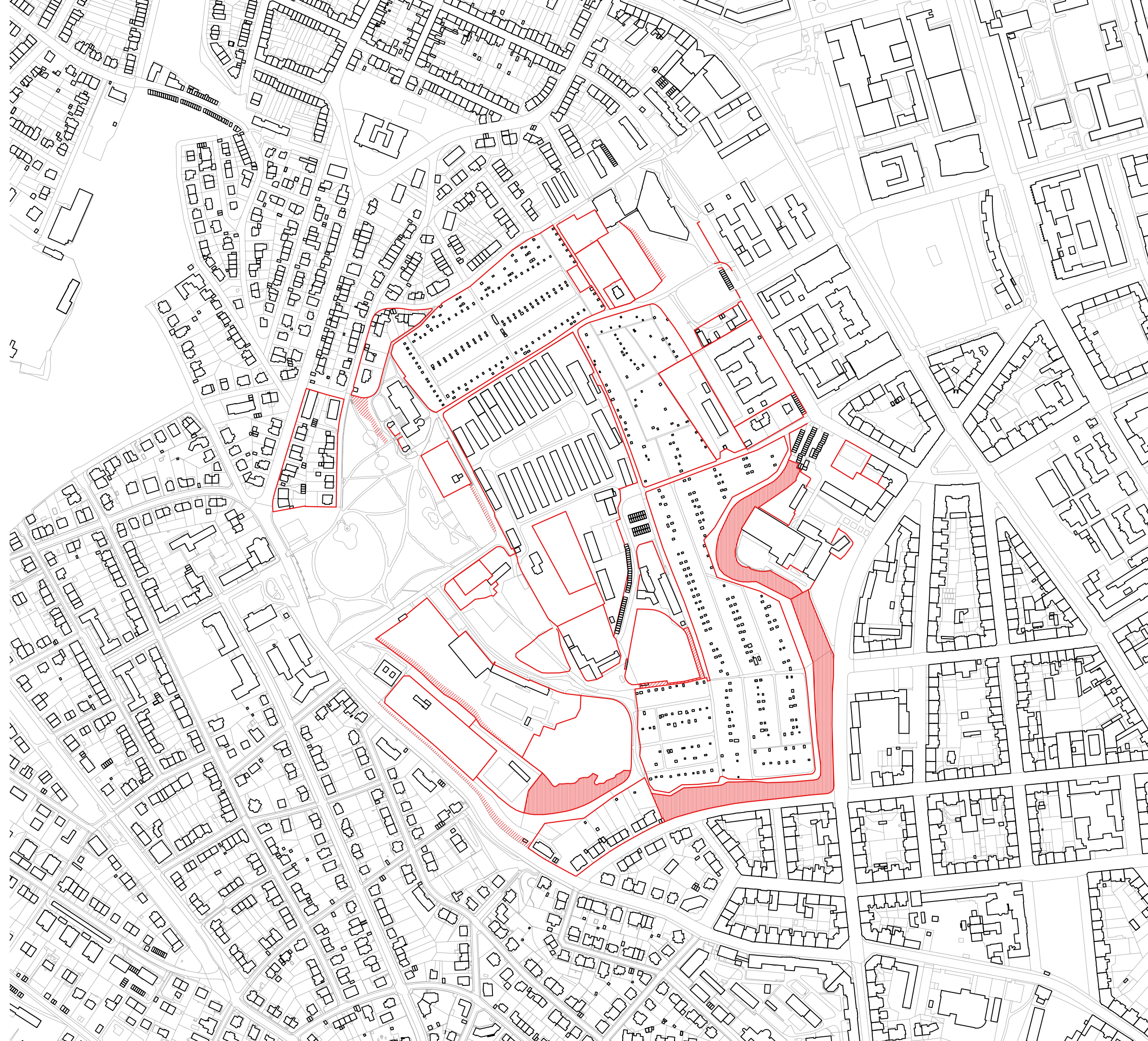
bariéra

nepřístupné území

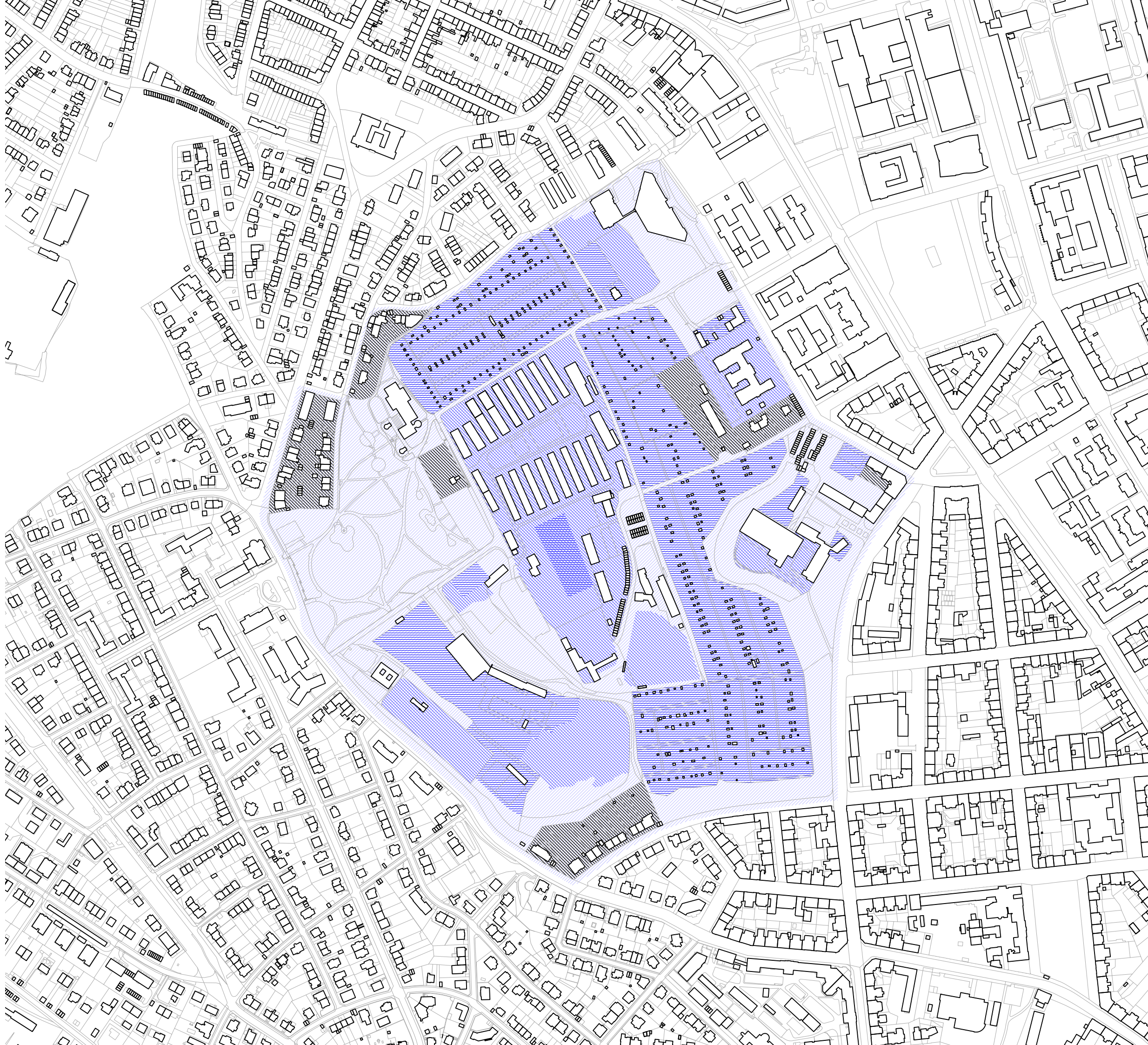
prudké svahy

Míra soukromí

Kraví hora je místem, kde se střetávají různé podoby intimity a soukromí. Některé její části jsou otevřené široké veřejnosti, jiné si uchovávají svůj uzavřený, téměř tajemný charakter. Zahrádkářské kolonie jsou příkladem míst, kde soukromí a intimita jsou doslova opečovávané – přístupné pouze pro vybranou skupinu lidí. Tato uzavřenost vytváří pocit exkluzivity, který kontrastuje s otevřenými veřejnými prostory, jež nabízí volný přístup pro každého.

Na opačné straně spektra stojí veřejné parky, jako ten u Náměstí Míru. Zde intimita téměř neexistuje. Tento park, s jeho otevřeným charakterem a vysokou frekvencí návštěvníků, se spíše stává tranzitním prostorem, který postrádá klid i možnost úniku do soukromějších, intimnějších koutů. Velké množství lidí a absence zelených, klidových zón přetvářejí park v místo pro rychlou procházku, nikoli pro odpočinek nebo osobní chvíle.

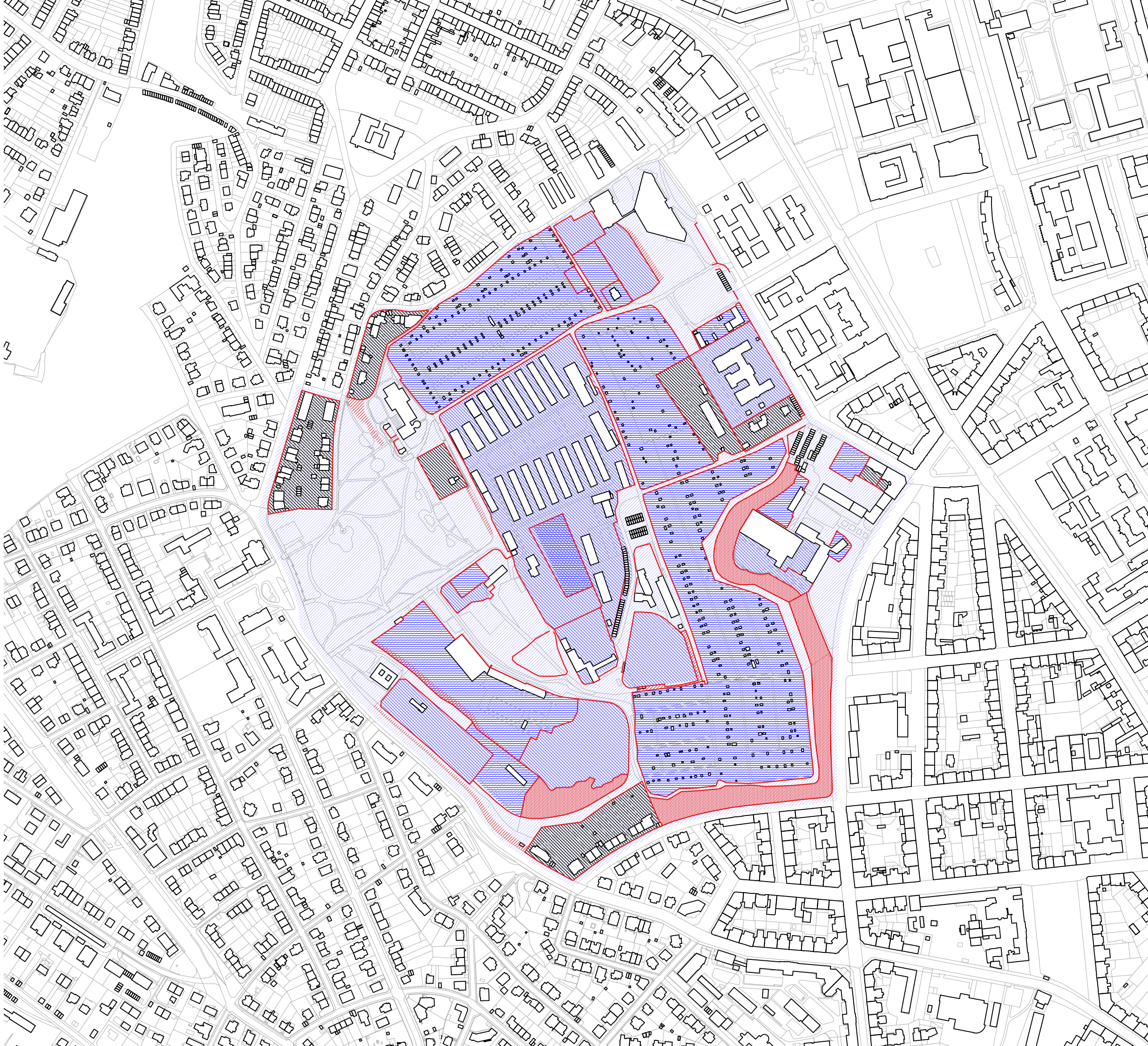
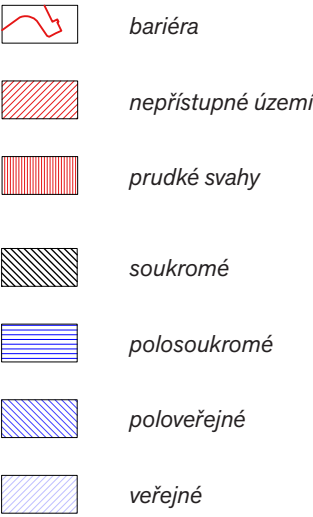

- *soukromé*
- *polosoukromé*
- *poloveřejné*
- *veřejné*

Vztah bariér a charakteru

Kontrastní struktura Kraví hory představuje výzvu, ale zároveň příležitost pro budoucí plánování. Klíčem k zachování autentického charakteru území bude vyvážení mezi otevřeností a uzavřeností, mezi soukromím a veřejným prostorem, a vytvoření plynulého gradientu mezi těmito protiklady. Takový přístup umožní formování prostoru, který bude flexibilní, přizpůsobivý a citlivý k různým potřebám uživatelů, a zároveň zachová unikátní atmosféru Kraví hory.

Analytická část

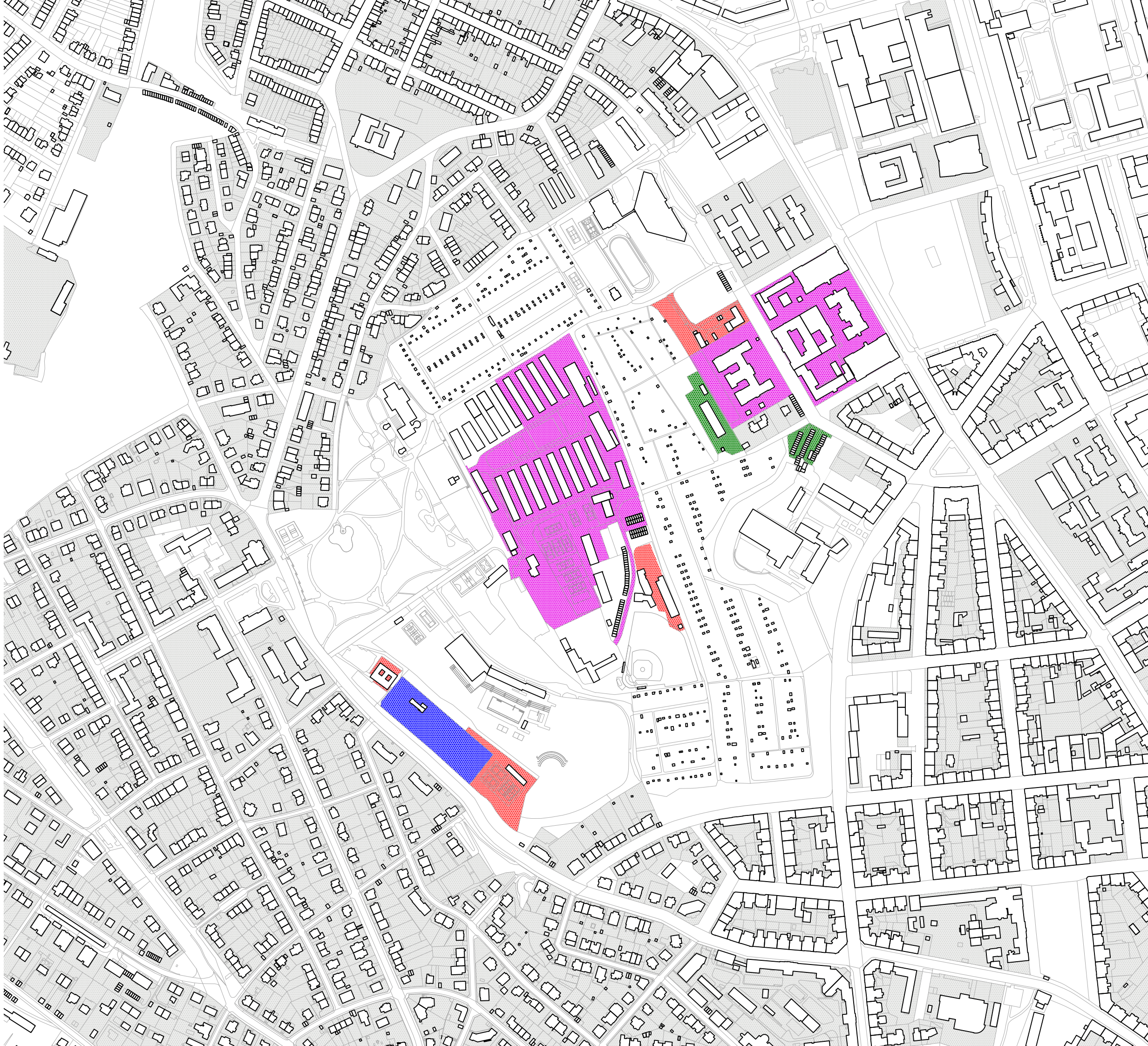

Majetkové poměry

Kraví hora je oblast s převládajícím veřejným vlastnictvím, což představuje značnou výhodu pro její budoucí rozvoj. Většinu pozemků vlastní **Statutární město Brno**, včetně rozsáhlých ploch, jako jsou park, areál koupaliště, přilehlé oblasti a zahrádkářské osady. Tento veřejný majetek dává městu silné postavení v plánování a rozvoji území, protože umožňuje efektivní koordinaci rozvojových kroků a zajišťuje přístup k důležitým infrastrukturám.

V centrální části Kraví hory se nachází areál bývalých kasáren, který patří **Vysokému učení technickému v Brně (VUT)**, zatímco **Masarykova univerzita** vlastní pozemky pod areálem koupaliště a bylinkové zahrady. **Český stát** spravuje pozemky Vojenského výzkumného ústavu.

Kromě těchto veřejných vlastníků jsou na Kraví hoře v nízkém počtu přítomni i **soukromí vlastníci**. Restaurace, výrobní areály a sportovní kluby.

- Statutární město Brno
- MUNI
- VUT
- Soukromí vlastníci
- Česká republika
- Soukromé pozemky

Doprava

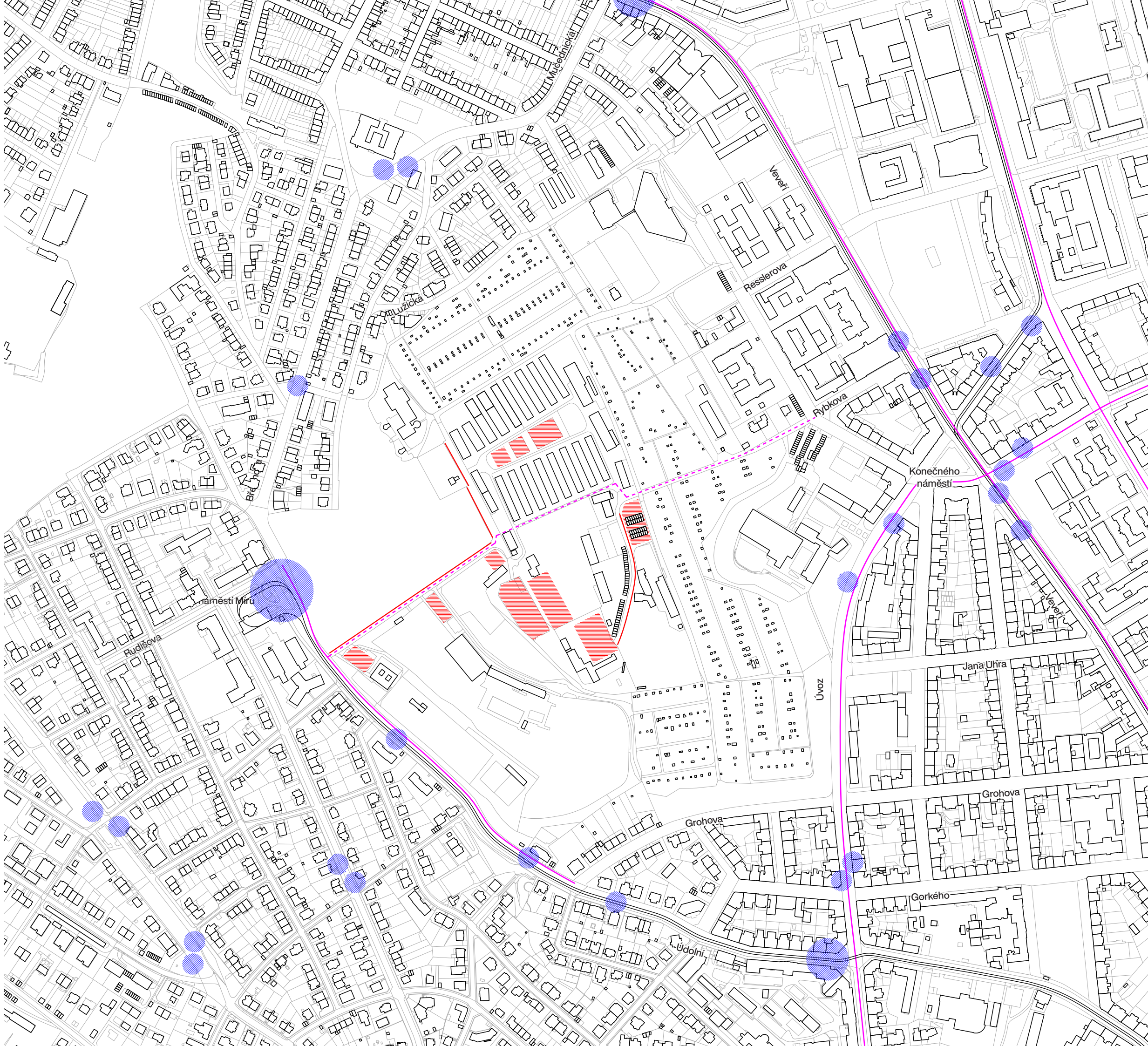
Západní přístup ke Kraví hoře vede z ulice Veveří, odkud je možné vystoupat od zastávky Konečného náměstí. Trasa je přímá, ale prudká – vede sdílenou komunikací, která stoupá strmě do svahu. Neexistuje zde alternativa pro osoby s omezenou schopností pohybu. Přesto se jedná o každodenně využívanou cestu, zejména studenty a místními obyvateli, kteří místo dobře znají.

Z východní strany je vstup z náměstí Míru, kde se nachází přestupní uzel MHD (tramvaje i autobusy). Přístup je pozvolný, bez výrazného převýšení, plynule navazuje na parkovou cestní síť. Využívá jej většina návštěvníků směřujících ke koupališti, sportovištím nebo planetáriu. Jedná se o hlavní vstupní bod do území.

Jižní hranici území tvoří ulice Úvoz – významná dopravní tepna s vysokou intenzitou provozu. Chybí zde přechody pro chodce i jiné prvky, které by usnadnily překonání této bariéry. Terén je navíc komplikovaný, což ztěžuje přístup z této strany. Kraví hora je tak z jihu prakticky nepřístupná a odříznutá od navazující městské struktury.

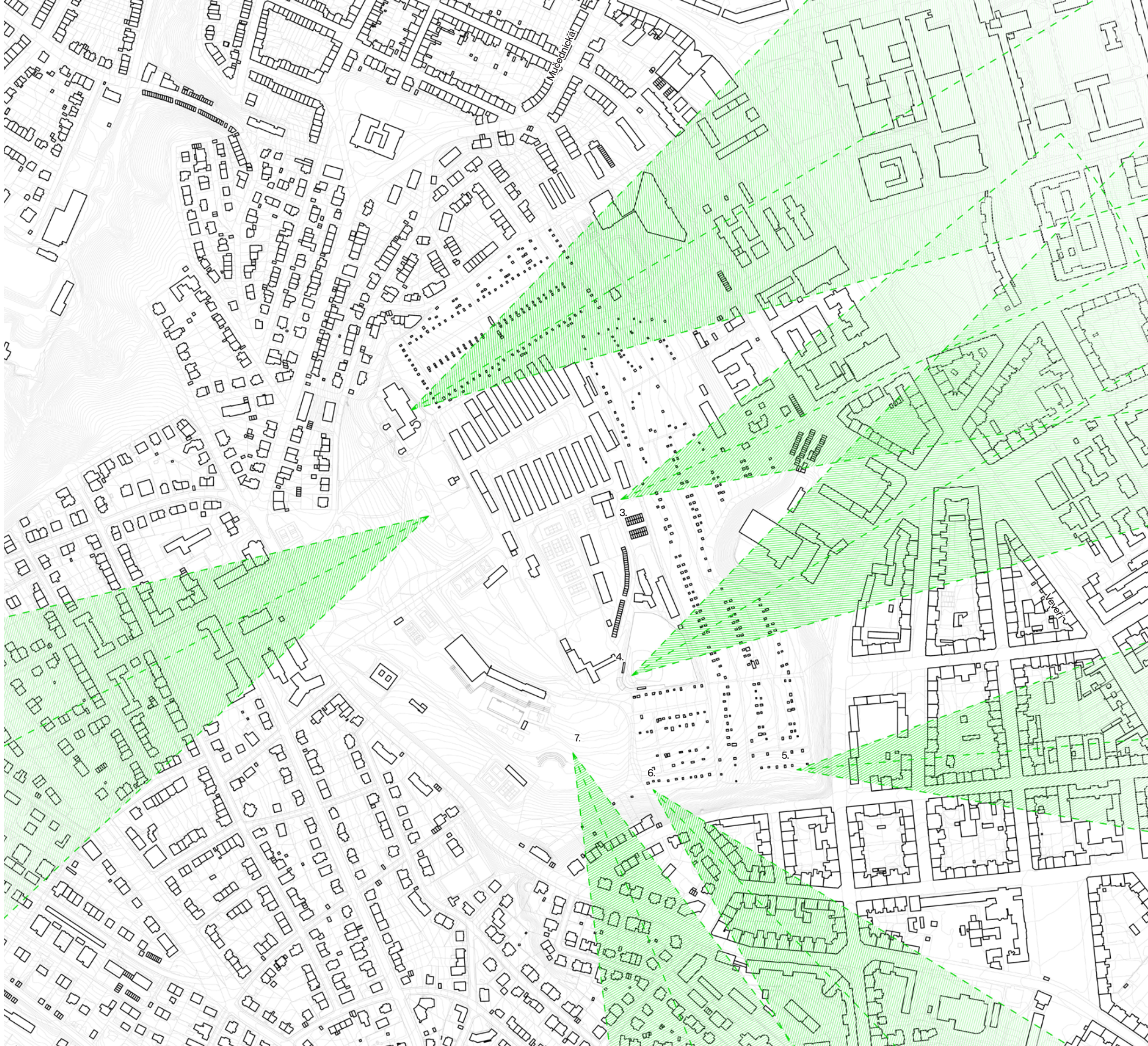
Dlouhodobým problémem v celé oblasti je nedostatek parkovacích míst. Situace je komplikovaná jak u sportovních zařízení, tak v přilehlé obytné zástavbě, kde jsou parkovací kapacity omezené a většinou v režimu placeného stání. Konverze původních vil na bytové domy přinesla zvýšenou poptávku po parkování, aniž by vznikla odpovídající infrastruktura.

Podle cyklogenerelu města Brna z roku 2010 je napříč Kraví horou navržena místní cyklotrasa, vedená i skrze areál bývalých kasáren. V současnosti však není v terénu realizována a nelze ji považovat za funkční. Napojení lokality na městskou cyklistickou síť je nedostatečné.

- *Cyklotrasy*
- *Podélné parkování*
- *Parkoviště*
- *Zastávka MHD*
- *Přestupní uzel*

Výhledy

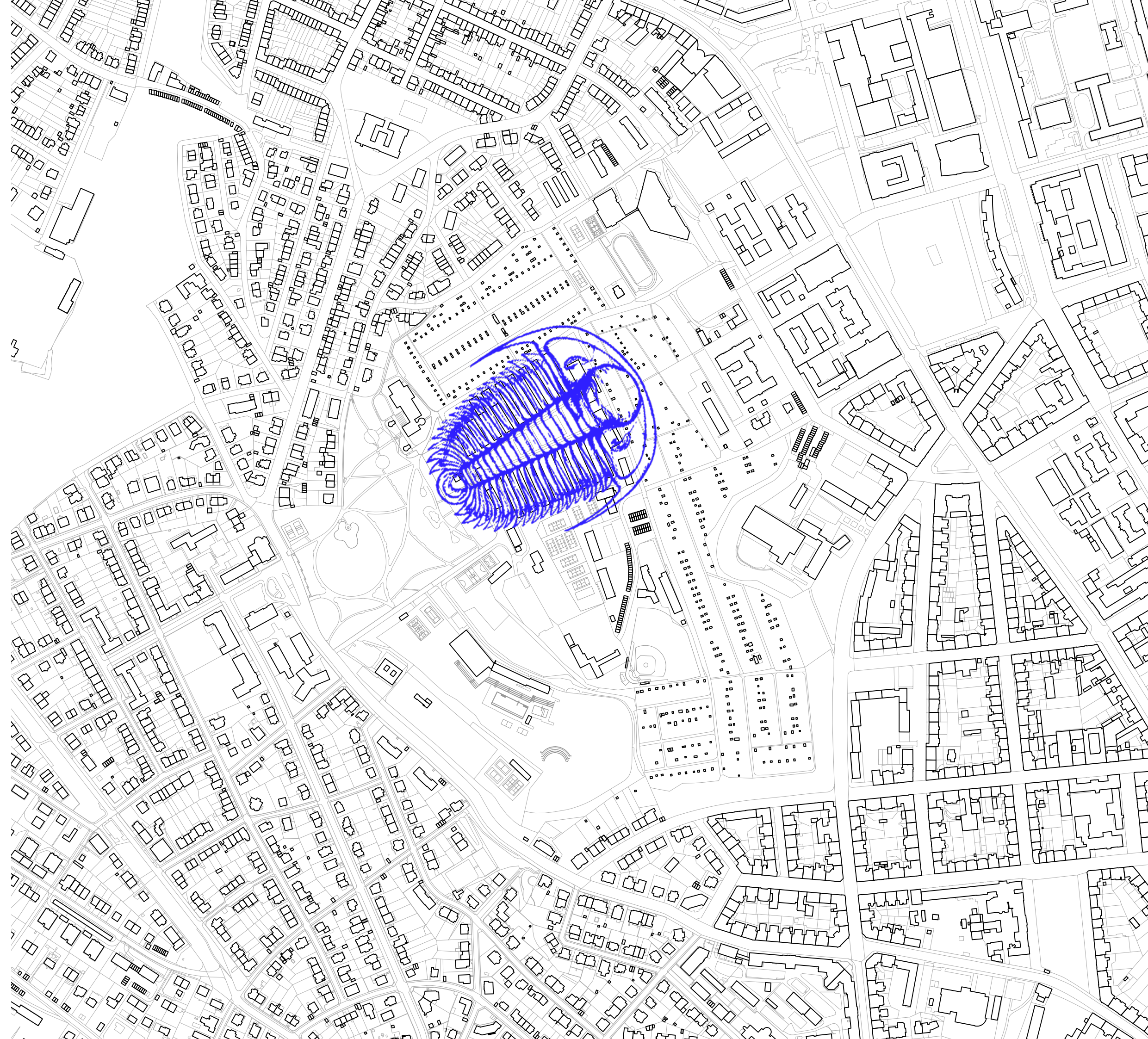

Trilobit

Areál kasáren vnímám jako výchozí bod proměny celé lokality. V tuto chvíli jej obývá aktivní komunita umělců a řemeslníků — má svůj význam v současnosti i potenciál pro budoucnost. Bylo by chybou s nimi nepočítat.

Kasárny nejsou jen fyzickým pozůstatkem minulosti — jsou reliktem, artefaktem. Zapomenutý, ztracený a znovu nalezený. Tvarem mi připomínají trilobitu. Ne jen formálně, ale i v myšlenkové rovině — zkamenělina času, zapomenutý organismus, jehož tělo stále určuje tok současného dění.

Tvar, poloha i členění kasáren diktují, co se v území může (a nemůže) odehrát. Proměnit tuto lokalitu bez zásahu do tohoto „trilobita“ asi nebude možné... Ale co když právě on může být klíčem ke transformaci? Může se stát nositelem struktury, příběhu, paměti i atmosféry?

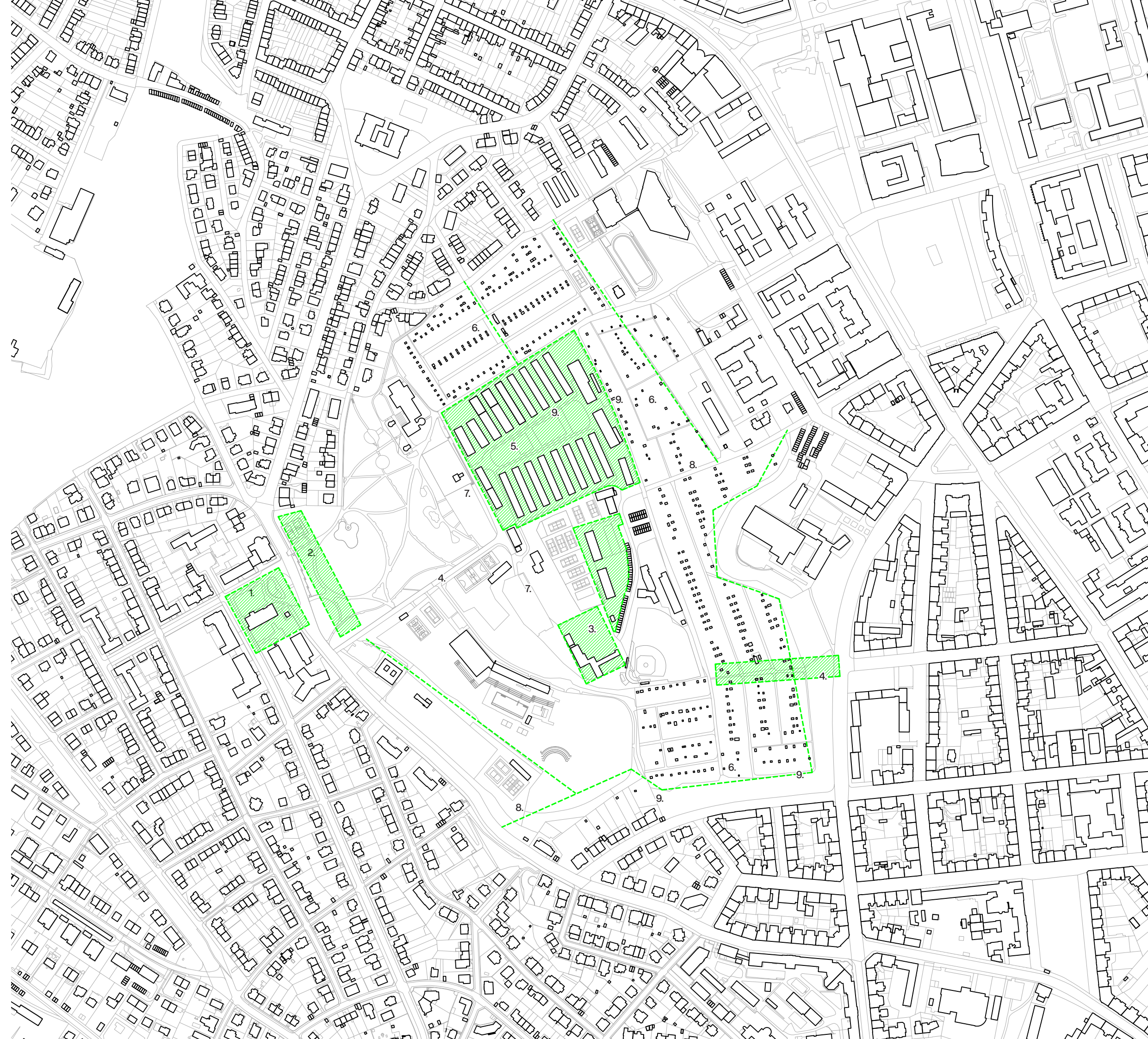

Příležitosti rozvoje

Mapa s vytipovanými oblastmi či linkami, které vnímám jako zásadní pro celkové vyznění území.

Analytická část

1. Urbanistické dotvoření Náměstí Míru
2. Vstupní prostor na Kraví horu
3. Nové využití bývalého autoservisu
4. Nový přístup do území
5. Otevření kasáren okolí
6. Prostupnost zahrádkářských kolonií
7. Řešení dopravy v klidu
8. Různorodé pěší trasy – městské i neformální
9. Zachování vágních zákoutí

Městská krajina v čase

I. Architecture of Doing Nothing

První hypotéza co mě napadla. Nic nového nestavím. Pracuji s tím, co už na místě je. Na Kraví hoře zpřístupňuji stávající prostory a propojuji je se zbytkem města – bez přestaveb, bez bourání. Zachovávám vágnost a nechávám lokalitu, aby si dál žila svým vlastním životem.

Zprůchodnění území

Postupně zprůchodňuji území. Zjemňuji tvrdé hranice mezi veřejným prostorem a jednotlivými areály. Zahrádkářské kolonie lze zpřístupnit tak, aby je nebylo nutné obcházet. Nastavuji režim zahrádkářských osad – pravidla pro výšku plotů, žádné zahrádky schované za geotextilií nebo bambusovými rohožemi.

Integrace kasáren

Odstraňuji ocelový plot kolem kasáren. Území se propojuje s okolní zelení. Nevznikají nové budovy. Stávající infrastruktura zůstává – doplňuji jen nové povrchy a sjednocující prvky, drobný mobiliář, orientační prvky.

Prostor pro neformální kulturu

Na vybraných místech vymezit prostor pro land art, sochy, spontánní zásahy. Žádná organizace, žádné programy. Jen místa, která nabízejí možnost použít je jinak. Území tím získává další vrstvu aniž by ztratilo svůj neformální charakter.

Okamžitá realizovatelnost

Tento přístup lze realizovat hned. Bez velkých nákladů, bez dlouhého plánování. Je ale nutné včas jednat se zahrádkáři a komunitami. Vysvětlit, že i když se změní režim prostoru, výsledný přínos může být i pro ně. Pokud se nájemci zahrádek nepřizpůsobí, může se stát, že zaniknou úplně – ne kvůli zásahu zvenčí, ale proto, že se uzavřou před změnou, která možná už probíhá...

ortofoto 1 — Hypotéza budoucího vývoje I., Kraví hora, Google Earth

II. Městský park

Tato varianta vychází z dlouhodobé vize města Brna, které v územně plánovací dokumentaci uvažuje o přeměně Kraví hory na městský park. Území by se proměnilo ve veřejně přístupný prostor s různými funkcemi a formami využití.

Atmosféry a funkce

Cílem této hypotézy je vytvořit park, který nabídne různorodé typy prostorů a atmosfér a osloví tak širší spektrum uživatelů. Formální parkové plochy budou upravené a přehledné — vhodné pro rodiny s dětmi, seniory nebo klidné procházky. Naopak vágní, méně upravené části zůstanou částečně divoké a přírodní — s prostorem pro neformální pohyb, objevování a spontánní aktivity.

Transformace sportovišť

Sportovní areály se reorganizují podle nového masterplanu a zároveň se více otevřou veřejnosti. Zahrádkářské kolonie budou z části redukovány. Vybrané plochy se promění na komunitní zahrady, přístupné širší veřejnosti. Část zůstane jako soukromé zahrádky s regulovaným vstupem.

Integrace kasáren

Budovy kasáren se stanou přirozenou součástí parku — jako jeho zázemí nebo samostatný tematický celek. Budou fungovat jako zázemí parku, které dnes na Kraví hoře chybí. Kavárny, komunitní prostory, výstavní sály nebo prostory pro workshopy a další programy.

ortofoto 2 — Hypotéza budoucího vývoje II., Kraví hora, Google Earth

III. Katalyzátor komunity

Třetí varianta staví do centra pozornosti stávající komunitu v areálu bývalých kasáren a zahrádkářských osad. Zahrádkáři, umělci a řemeslníci, kteří už zde působí, se stanou katalyzátorem změny — hlavním důvodem, proč by Kraví hora mohla být pro město znovu atraktivní.

Komunitní centrum jako spouštěč

Zásadním prvkem je vznik komunitního centra, které propojí jednotlivé nájemce — od zahrádkářů přes umělce z kasáren až po širokou veřejnost. Stavební program centra nabízí sdílené dílny, coworkingové prostory, kulturní sál. Následovala by postupná přestavba stávajících budov v kasárnách i v zahrádkách. Na půdorysech původních staveb vzniknou nové objekty, které zachovají charakter místa a umožní tak pokračování současného komunitního života.

Propojení s okolím

Areál kasáren se otevírá městu. Přirozené pěší trasy propojí komunitní centrum s okolními částmi Kraví hory a navážou na další funkce v území. Zahrádkářské kolonie projdou postupnou přeměnou. Vzniknou sdílené zahrady, částečně otevřené i veřejnosti.

Výzvy

Je však třeba zůstat opatrný. Výstavba komunitního centra je nejlepší způsob jak komunitu zničit. Současný život v kasárnách vznikl zespoda — organicky, samovolně. Zásah shora, byť dobře míněný, může narušit vztahy, které tvoří autenticitu místa. Je dost možné že tento přístup by skutečnou komunitu z Kraví hory vyhnal.

ortofoto 3 — Hypotéza budoucího vývoje III., Kraví hora, Google Earth

IV. Gradient

Tato hypotéza vychází z přesvědčení, že Kraví hora může být kvalitní městskou zelení a zároveň plnit funkci plochy pro bydlení, komunitní aktivity, veřejnou vybavenost. Nepodřizují se současnému plánu Brna vyčlenit území výhradně jako park. Věřím, že lze najít rovnováhu mezi zelení a dalšími městskými potřebami.

Bydlení?

Brno, stejně jako mnoho evropských měst, bojuje s nedostatkem dostupného bydlení. Přitom plocha v samotném centru, vlastněná městem, je využívána jako zahrádkářská kolonie pro malou skupinu nájemníků. Přístup k těmto zahrádkám je omezený a uzavřený, což omezuje jejich potenciál pro širší veřejný prospěch. Mým cílem je vytvořit plynulý přechod mezi městskou zástavbou a parkem.

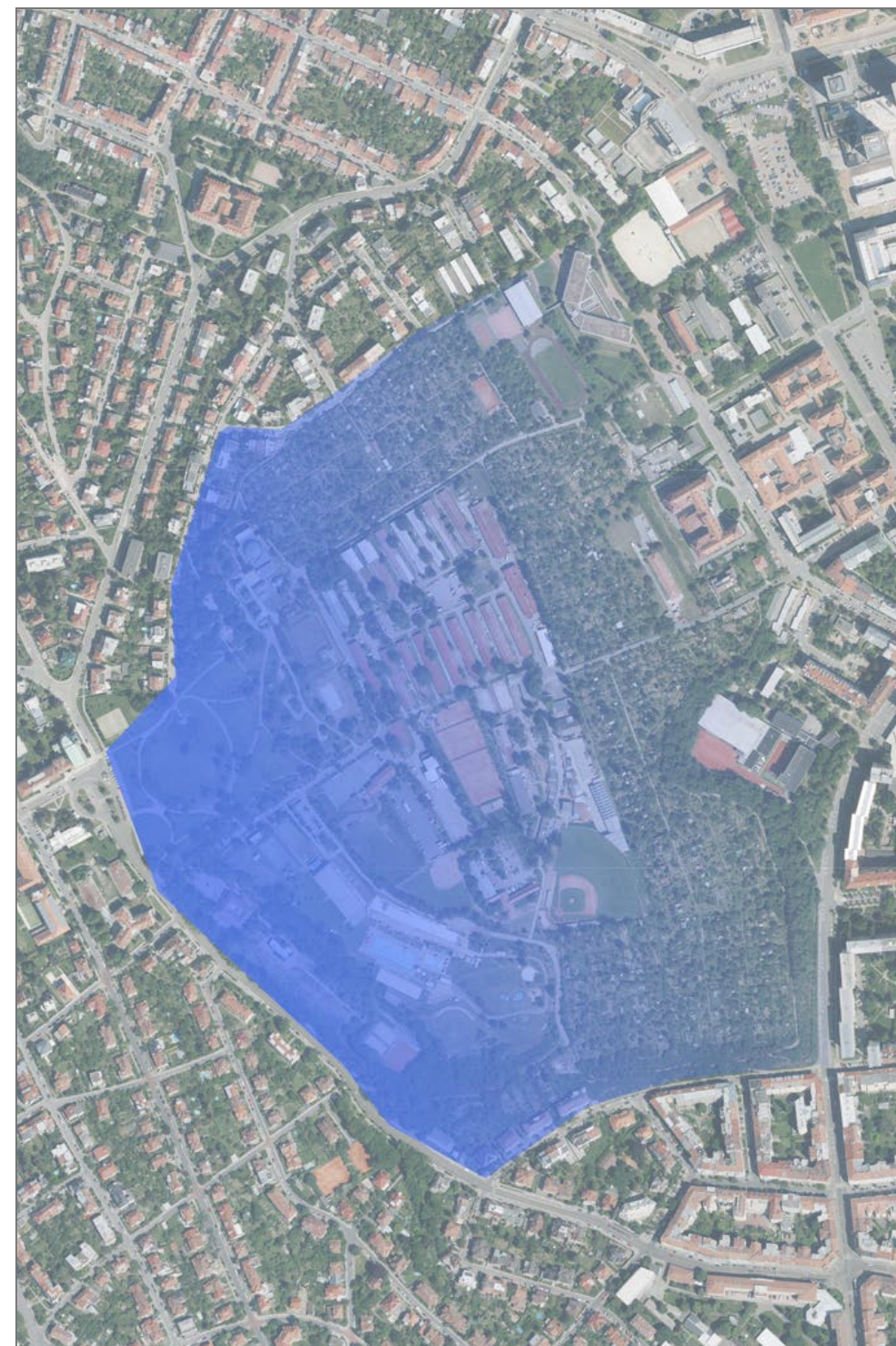
Low Rise, High Density

Nízkopodlažní řadové domy s individuálními zahrádkami mohou nahradit současné zahrádkářské kolonie. Proč by dnes nepřístupné zahrádky nemohly být využity jako obytné plochy? Nízké ploty, otevřený charakter, bariéry vymezené zónami, nikoli zdmi. Zeleň integrovaná přímo do struktury, parkování skryté pod zemí, přednost pěším a cyklistům.

Transformace kasáren

Kasárny pohlcuje nová zástavba. Vzniká náměstí, komunitní prostory, kavárny, galerie a dílny, které navazují na současnou komunitu umělců a řemeslníků. Vybrané objekty kasáren zůstávají zachovány jako stopy minulosti.

Budoucnost Kraví hory pravděpodobně nespočívá v jediné hypotéze, ale v jejich vyváženém propojení. Každá varianta má své místo na časové ose. Některé zásahy lze udělat ihned – zprůchodnění zahrádek, omezení nekonceptního parkování. Jiné jsou zase dlouhodobé projekty. To ale neznamená, že Kraví hora stát na vedlejší koleji a čekat...

ortofoto 4 — Hypotéza budoucího vývoje IV., Kraví hora, Google Earth

Jaké prostředí chci tvořit?

Nechci budovat městský park, ale ani nechci napodobovat divokou přírodu. Chci navrhnout prostředí – takové, které si na nic nehraje, a přitom umožňuje spontánní využití. Prostředí, které je na první pohled divoké, a přesto má svůj řád. Vágní, ale ne prázdné. Nejasné, ale srozumitelné (Sádlo, 2020).

Chci vytvořit prostor, který umožní vznik míst, jež nejsou ani veřejná, ani soukromá. Míst na pomezí. Kde můžeš stát na očích, a přitom zůstat mimo dohled. Místa, která už existují v náznaku – v pěšinách, jež lidé vyšlapali mimo hlavní trasy. Nechat bývalá parkoviště a zpevněné plochy zarůst. Nechat něco zmizet.

Nechci prostor organizovat podle funkcí, ale podle vztahů. Podle přehlednosti, míry intimity, odstupňování soukromí. Od městské promenády – kde člověk **vidí a je viděn** – po úkryt, odkud **vidím, ale zůstávám skryt**. Místo, kde si dítě nerušeně hraje, a přesto ho rodič může zpozdáli hlídat – **nevidět a být viděn**. Místa, kde se mohu schovat a zůstat neviděn těm, kdo procházejí kolem – **nebýt viděn a nevidět**. Od širokého výhledu na město po úzký výsek, který si musím najít sám.

Hledám prostředí, které není hotové, ale je schopné reagovat. Přizpůsobovat se. Prostředí, které si žádá jemné zásahy a drobnou údržbu. Které se proměňuje pomalu, ale neztrácí tvar. Prostředí, které umí stárnout.

Chci vrstvit prostor jako mozaiku dílčích prvků. Neprůchozí živý plot, remízek, vyhlídka, úzká pěšina, skalní výchoz, schodiště prorůstající trávou, křoviska se solitérními stromy, průseky vysokou trávou.

vidět a být viděn

nevidět a být viděn

vidět a nebýt viděn

nevidět a nebýt viděn

Výškový reliéf

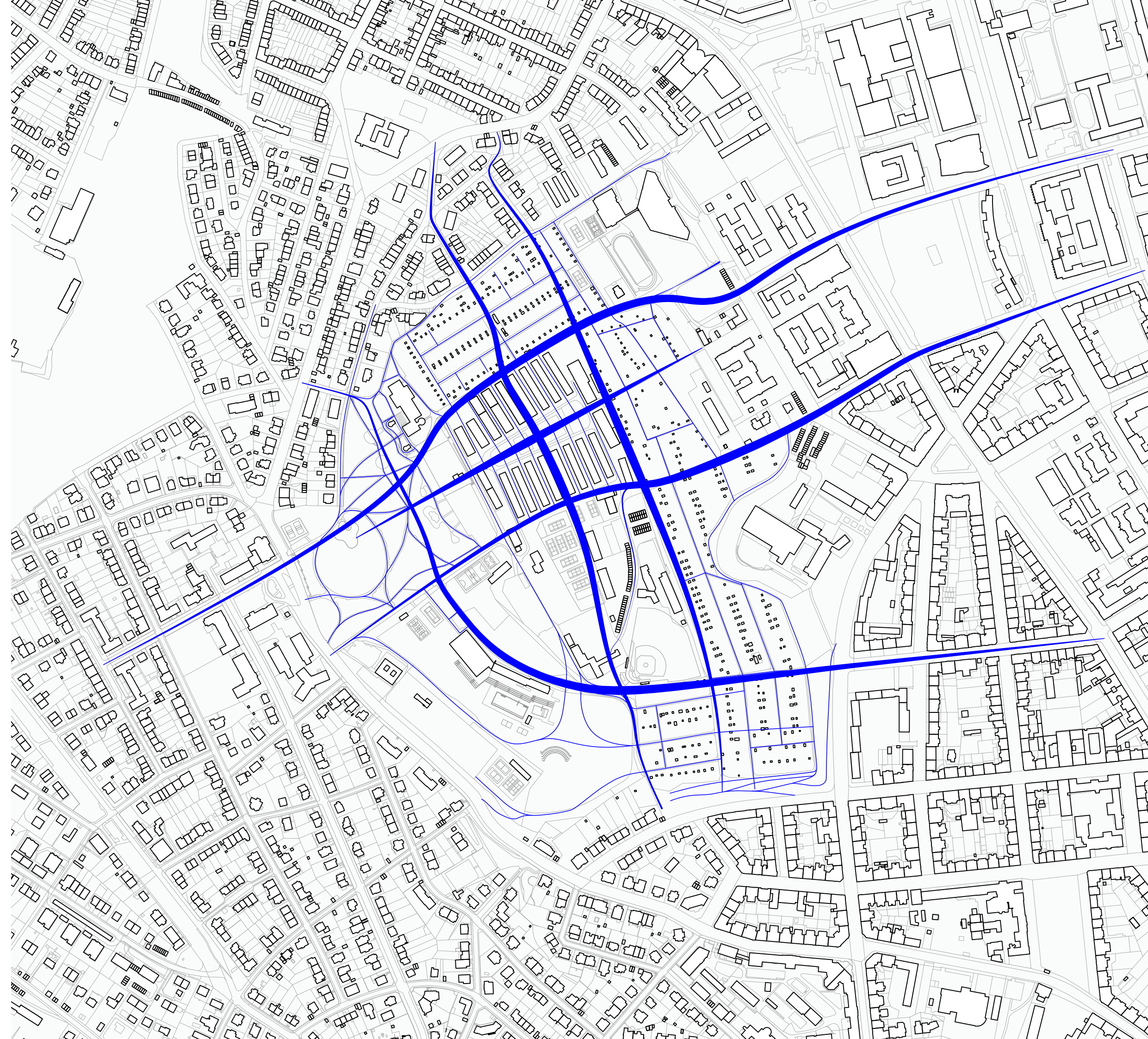
Výrazný výškový reliéf Kraví hory určuje charakter celého území. Strmé svahy omezují přístup z některých stran, ale zároveň otevírají prostor k výhledům a vytvářejí specifickou topografii, která formuje pohyb i vnímání místa.

Fáze I – odstranění bariér

Mapa zobrazuje navrhovanou prostupnost územím po odstranění bariér a zpřístupnění zahrádkářských kolonií. Otevřením dosud uzamčených uliček se zahrádkářské kolonie stávají průchozí a umožňují volný pohyb napříč územím Kraví hory.

Na tento krok navazuje návrh nového vstupu z ulice Úvoz, který nabízí alternativní trasu a nový způsob, jak Kraví horu objevovat – směrem vzhůru, skrze krajinu s komunitním charakterem.

Fáze II – transformace ohnisek

Vymezení hlavních bodů v území. Využití stávajících přístupů do lokality a doplnění nových, které návštěvníkům nabídnou nečekané pohledy na území.

Tyto osy rozčleňují prostor do jednotlivých ploch, avšak nejedná se o ostré řezy – osa nemusí být nutně hranou budovy či vyasfaltovanou cestou. Může se jednat o přirozené rozhraní funkčních ploch, hranu vágní vegetace, vyšlapanou pěšinu, průhled územím nebo průsek vegetací či vysokou trávou.

